

RADA POWIATU
w Kamieniu Pomorskim
ul. Wolińska 7b
72-400 Kamień Pomorski

**UCHWAŁA NR XXIV/155/2017
RADY POWIATU W KAMIENIU POMORSKIM
z dnia 19 czerwca 2017 r.**

w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Kamieńskiego na lata 2017 – 2021.

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2016 r. poz. 814; poz. 1579, poz. 1948; z 2017 r. poz. 730) oraz art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390),

Rada Powiatu w Kamieniu Pomorskim uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji „Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Kamieńskiego na lata 2017-2021”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Kamieniu Pomorskim.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Powiatu

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU
Sebastian Mamzer
Sebastian Mamzer

STAROSTWO POWIATOWE
w Kamieniu Pomorskim
ul. Wolińska 7b
72-400 Kamień Pom.

**ZA ZGODNOŚĆ
Z ORYGINAŁEM**

INSPEKTOR
Katarzyna Janioziak

26. 06. 2017

**UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY NR XXIV/155/2017
RADY POWIATU W KAMIENIU POMORSKIM
z dnia 19 czerwca 2017 r.**

w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Kamieńskiego na lata 2017 – 2021.

Obowiązek opracowania i realizacji powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie wynika z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Z 2015 roku poz. 1390).

Przyjęcie ww. programu pozwoli na realizację przez powiat zadań własnych określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz budowanie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Kamieńskiego poprzez współpracę jednostek samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych oraz organów administracji rządowej i wymiaru sprawiedliwości w ramach przeciwdziałania przemocy domowej. Program ma również za zadanie podnoszenie świadomości społecznej mieszkańców w zakresie problematyki przemocy w rodzinie, poprzez zintegrowanie środowisk i działań na rzecz ograniczenia zjawiska przemocy w rodzinie.

Dotychczasowy Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Kamieńskiego na lata 2012-2016 przyjęty Uchwałą Nr XI/98/2012 Rady Powiatu w Kamieniu Pomorskim z dnia 28 lutego 2012 roku obowiązywał do końca 2016 roku.

Biorąc pod uwagę powyższe p.o. Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim przedkłada projekt opracowanego Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Kamieńskiego na lata 2017 – 2021, który umożliwi skuteczniejszą organizację oraz efektywniejsze funkcjonowanie służb społecznych na terenie Powiatu Kamieńskiego.

W związku z powyższym podjęcie uchwały Rady Powiatu w tym zakresie jest w pełni uzasadnione.

Załącznik do Uchwały Nr XXIV/155/2017
Rady Powiatu w Kamieniu Pomorskim
z dnia 19 czerwca 2017 r.

**POWIATOWY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W
RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE DLA POWIATU
KAMIEŃSKIEGO NA LATA 2017 - 2021**

STAROSTWO POWIATOWE
w Kamieniu Pomorskim
ul. Wolińska 7b
72-400 Kamień Pom.

Kamień Pomorski, 2017 rok

**ZA ZGODNOŚĆ
Z ORYGINAŁEM**

INSPEKTOR
Katarzyna Januroziak

26. 06. 2017

SPIS TREŚCI

Rozdział 1. Charakterystyka zjawiska przemocy		3
1.1	Pojęcie przemocy	3
1.2	Rodzaje przemocy	4
1.3	Cykle przemocy	5
Rozdział 2. Prawo wobec przemocy w rodzinie		6
2.1	Dokumenty międzynarodowe	6
2.2	Przemoc w świetle polskiego prawa	7
2.3	Przemoc w prawie karnym	8
Rozdział 3. Skala zjawiska przemocy w oparciu o dane statystyczne z Komendy Powiatowej Policji w Kamieniu Pomorskim		9
Rozdział 4. Wdrażanie Programu		10
4.1	Cele programu	10
4.2	Zadania	11
4.3	Adresaci Programu	12
4.4	Realizatorzy Programu	12
4.5	Czas realizacji Programu	14
4.6	Źródła finansowania Programu	14

Rozdział 1. Charakterystyka zjawiska przemocy

1.1. Pojęcie przemocy

Powszechnie przemoc traktowana jest jako akt godzący w osobistą wolność jednostki przyczyniający się do jej fizycznej, a także psychicznej szkody, wykraczającej poza społeczne zasady wzajemnych relacji i zmuszenie jej do zachowań niezgodnych z własną wolą. Przemoc upokarza, wywołuje cierpienie, rodząc tym samym nienawiść i pragnienie odwetu.

Przemoc jest jednorazowym lub powtarzającym się celowym działaniem bądź zaniechaniem, które narusza prawa lub dobra osobiste osób, w szczególności narażając te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia. Przemoc narusza wolność, godność, nietykalność cielesną, powoduje szkody na zdrowiu psychicznym i fizycznym, a także wywołuje cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Dom rodzinny, spostrzegamy jako środowisko miłości i opieki, bezpieczne i ciepłe miejsce domowego ogniska, schronienie przed całym złem zewnętrznego świata. Jednak dla wielu ludzi dom rodzinny jest miejscem terroru i cierpienia, zagrożenia i poniżenia, lęku i rozpacz. Przemoc w rodzinie, to każde zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie, zaniechanie, podejmowane w rodzinie przez jednego z jej członków przeciwko pozostałym. Najczęściej taka forma jest skrzętnie ukrywana. Zdarza się w każdej rodzinie, niezależnie od statusu ekonomicznego czy poziomu wykształcenia. Ofiarą może stać się zarówno żona, jak i mąż, osoby nieletnie, starsze czy niepełnosprawne. Niepokojącym zjawiskiem jest to, że sprawca przemocy w rodzinie jest często poza podejrzeniem: nie jest uzależniony od alkoholu czy narkotyków, bardzo często jest osobą powszechnie szanowaną.

W poszukiwanie skutecznych form przeciwdziałania przemocy w rodzinie i pomagania jej ofiarom angażuje się wielu profesjonalistów i wolontariuszy, organizacji pozarządowych i specjalistycznych instytucji. Nie jest to łatwe zadanie bowiem, środowisko rodzinne jest i powinno być skutecznie chronione przed ingerencjami zewnętrznymi. Zajmowanie się przemocą domową wymaga zarówno wnikliwego rozumienia złożoności zjawisk występujących w życiu rodzinnym, jak i szczególnej troski i rozważa w trakcie interwencji.

1.2. Rodzaje przemocy

1. **Przemoc fizyczna** – bicie, znęcanie się, głodzenie, kopanie, policzkowanie, szarpanie, duszenie, ciągnięcie za włosy, rzucanie przedmiotami, ale także używanie niebezpiecznych narzędzi lub grożenie ich użycia w celu zadania bólu;
2. **Przemoc psychiczna** – kontrola psychiczna nad ofiarą, niszczenie lub grożenie niszczenia rzeczy, upokarzanie, używanie wulgarnych słów, mówienie osobie że jest do niczego;
3. **Przemoc ekonomiczna** – utrzymywanie osoby w całkowitej zależności finansowej, zakazywanie pracy zawodowej, brak dostatecznej ilości środków na prowadzenie gospodarstwa domowego;
4. **Przemoc seksualna** – zmuszanie do odbywania stosunku lub poddawanie się innym zachowaniom seksualnym, a także wymuszanie współżycia w nieakceptowanej formie;
5. **Zaniedbywanie** – może być np. w stosunku do osób niepełnosprawnych w rodzinie, często także rodzice taką formę stosują wobec swoich dzieci, w przypadku odrzucenia emocjonalnego dziecka, braku zainteresowania jego osobą, rozwojem, sytuacją życiową, a także stanem zdrowia.

W przypadku przemocy w rodzinie rozróżniamy także przemoc ze względu na siłę natężenia zjawiska:

1. **Przemoc gorąca** - u podstaw gorącej przemocy znajdujemy furię czyli dynamiczne i naładowane gniewem zjawisko pęknięcia tamy emocjonalnej, uruchamiające agresywne zachowanie. Furia jest wybuchem skumulowanych i niemożliwych do powstrzymania uczuć złości lub wściekłości. Jest to nie tylko groźne, ale również fascynujące i wstydlive doznanie. Niektórzy uważają, że doświadczanie furii uruchamiającej akt przemocy mieści charakter ekstatyczny i że sprawcy "upajają się" stanem zmienionej świadomości, który temu towarzyszy. Furia najczęściej rozładowuje się w aktach bezpośredniej agresji fizycznej i psychicznej. Towarzyszy jej pragnienie wywołania cierpienia i spowodowania jakichś szkód.
2. **Przemoc chłodna** - pozbawiona gwałtownych emocji i wybuchów agresji. Wydaje się znacznie spokojniejsza, choć czasem jest to spokój pozorny, skrywający silne emocje, ale skutecznie tłumione i kontrolowane.

1.3. Cykle przemocy

1. Faza narastającego napięcia

W fazie pierwszej narasta napięcie i agresywność sprawcy. Każdy drobiazg wywołuje jego irytację, za byle co robi awanturę, zaczyna więcej pić, prowokuje kłótnie i staje się coraz bardziej niebezpieczny. Kobieta stara się opanować sytuację i oddalić zagrożenie. Często pojawiają się u niej różne dolegliwości fizyczne, bóle żołądka i głowy, bezsenność i utrata apetytu. Wpada w apatię lub ogarnia ją silny niepokój. Czasem nie mogąc wytrzymać tego oczekiwania sama prowokuje spięcie, aby wreszcie "mieć to za sobą".

2. Faza gwałtownej przemocy:

Z mało istotnych powodów dochodzi do ataku agresji i rozładowania złości. Kobieta doznaje zranień fizycznych i psychicznych, znajduje się w stanie szoku. Stara się uspokoić sprawcę i ochronić siebie. Odczuwa przerażenie, złość, bezradność i wstyd, traci ochotę do życia.

3. Faza miodowego miesiąca:

Gdy partner wyładował już swą złość i zaczyna sobie zdawać sprawę z tego co zrobił, nagle staje się inną osobą. Stara się znaleźć jakieś wytłumaczenie i usprawiedliwienie. Przeżywa poczucie winy, okazuje skruchę, przeprasza i obiecuje, że to się już nie powtórzy. Zaczyna okazywać ciepło i miłość. Staje się znowu podobny do mężczyzny, jakiego kobieta pokochała i z jakim się związała. Przynosi kwiaty, prezenty, zachowuje się jakby nigdy nie było żadnej przemocy. Sprawca i ofiara zachowują się jak świeżo zakochana para. Kobieta zaczyna wierzyć, że partner się zmienił i że przemoc była jedynie wyjątkowym incydentem, który już nigdy się nie powtórzy. Czuje się znowu kochana, spełniają się jej marzenia o miłości i szczęśliwym związku. Ale faza "miodowego miesiąca" przemija i wkrótce rozpoczyna się faza narastania napięcia. Wszystko zaczyna się od nowa. Jednak przemoc w następnym cyklu na ogół jest bardziej gwałtowna i dłuższa. Doświadczenia miodowej fazy demobilizują ofiarę i utrwala ją u sprawcy poczucie bezkarności oraz nadzieję, że następnym razem znowu sobie jakoś poradzi i uzyska przebaczenie. Następne fazy miodowe są już krótsze i mniej miodowe.

Rozdział 2. Prawo wobec przemocy w rodzinie

2.1. Dokumenty międzynarodowe:

Najważniejszym dokumentem postulującym poszanowanie ludzkich praw bez względu na rasę i płeć jest Karta Narodów Zjednoczonych z 1945 r. w preambule karty wyrażone zostało zdecydowane dążenie w kierunku przywrócenia wiary w podstawowe prawo człowieka, godność i wartość jednostki, równość praw mężczyzn i kobiet.

Podobne postulaty dotyczące praw i wolności człowieka zawiera Powszechna Deklaracja Praw Człowieka z 1948 r. Dokument podkreśla między innymi, prawo do życia, wolności i bezpieczeństwa swojej osoby, co więcej nikogo nie wolno torturować, karać lub traktować w sposób okrutny, niehumanitarny i poniżający.

Ochronę dzieci przed przemocą gwarantuje Konwencja o Prawach Dziecka, którą przyjęto przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w 1989 r. podkreślono w niej, że dziecko do pełnego i harmonijnego rozwoju powinno wychowywać się w środowisku rodzinnym, w atmosferze szczęścia, miłości i zrozumienia.

Przemoc wobec kobiet także znalazła odzwierciedlenie w dokumentach międzynarodowych. Organizacja Narodów Zjednoczonych oraz Unia Europejska podjęły działania w tym zakresie. Jednym z dokumentów potwierdzających ten fakt jest Deklaracja o eliminacji przemocy wobec kobiet z 1993 r. Dokument ten stanowi, iż przemoc wobec kobiet jest pogwałceniem praw i fundamentalnych wolności kobiet. Deklaracja definiuje przemoc jako wszelki akt przemocy związany z faktem przynależności danej osoby do danej płci, którego rezultatem jest, lub może być fizyczna, seksualna lub psychiczna krzywda lub cierpienie kobiet, włącznie z groźbą popełnienia takich czynów, wymuszeniem lub arbitralnym pozbawieniem wolności, bez względu na to czy czyny te dokonywane są w życiu publicznym czy prywatnym.

Kolejnym dokumentem przyjętym na IV Światowej Konferencji Praw Człowieka w sprawie kobiet w Pekinie w 1995r. jest Deklaracja Pekińska i Platforma Działania. Powyższy dokument określa zobowiązania rządów do wzmocnienia pozycji kobiet we wszystkich dziedzinach życia prywatnego, społecznego i politycznego oraz do zapewnienia kobietom i dziewczętom pełnego korzystania z praw człowieka

i podstawowych wolności. W obszarze przemocy wobec kobiet cele strategiczne stanowią, iż należy podjąć kompleksowe działania na rzecz eliminacji przemocy wobec kobiet, analizować przyczyny i skutki przemocy oraz skuteczność metod prewencyjnych.

Ważnym dokumentem z inicjatywą na rzecz przeciwdziałania przemocy jest także Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z 1950 r., która gwarantuje każdemu prawo do życia, zdrowia i wolności. Zakazuje tortur i poniżającego zachowania.

W ramach Unii Europejskiej zobowiązania wynikające z międzynarodowych aktów prawnych dotyczących ochrony ofiar przemocy w rodzinie wpisują się w treść programów dotyczących bezpieczeństwa publicznego. W reakcji na rosnące zaniepokojenie związane z przemocą wobec dzieci, młodzieży i kobiet powstał program Daphne. W ramach Daphne finansowano działania mające na celu wsparcie organizacji pozarządowych oraz organizacji wolontariuszy aktywnych na tym polu. Od 1997 do 2006 roku inicjatywy i programy Daphne sfinansowały dotychczas około 460 projektów na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy.

2.2. Przemoc w świetle polskiego prawa.

Najważniejszym dokumentem w ustawodawstwie polskim jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. Rozdział „Wolności, Prawa i Obowiązki Człowieka i Obywatela”, która reguluje zasady zapewniające każdemu nietykalność osobistą i cielesną oraz stawia na ich straży władze publiczne. Konstytucja przyznaje każdemu prawo żądania od organów szczególnej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.

Kolejnym istotnym dokumentem jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Definiuje ona pojęcie przemocy, określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, zasady postępowania wobec osób doznających przemocy w rodzinie oraz zasady postępowania wobec sprawców.

Dość istotna jest także ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,

która określa kompetencje jednostek i pracowników pomocy społecznej, których zadaniem

jest udzielanie wszelkiej pomocy osobom i rodzinom dotkniętym problemem przemocy domowej

2.3. Przemoc w prawie karnym.

Prawo ściga sprawców przestępstw przeciwko osobom bliskim na podstawie ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks karny (Dz. U. z 2016 roku poz. 1137 z późn. zm.):

- o Art. 191 § 1 k.k. – kto stosuje przemoc wobec osoby lub groźbę bezprawną w celu zmuszenia innej osoby do określonego działania, zaniechania lub znoszenia, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3;
- o Art. 197 § 1 k.k. – kto przemocą lub groźbą bezprawną lub podstępem doprowadza inną osobę do obcowania płciowego, podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12;
- o Art. 207 § 1 k.k. – kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względów na jej stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5;
- o Art. 209 § 1 k.k. – kto uporczywie uchyla się od wykonywania ciężącego na nim z mocy ustawy lub orzeczenia sądowego obowiązku opieki przez nie łożenie na utrzymanie osoby najbliższej lub innej osoby i przez to naraża ją na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Rozdział 3. Skala zjawiska przemocy w oparciu o dane statystyczne z Komendy Powiatowej Policji w Kamieniu Pomorskim

Tabela 1. Liczba ofiar przemocy w rodzinie wg procedury „Niebieska Karta”

Lp.	Liczba ofiar przemocy w rodzinie wg procedury „Niebieska Karta”	Rok 2016
1	Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą	95
2	w tym:	
3	Kobiety	70
4	Mężczyźni	5
5	Małoletni chłopcy	10
6	Małoletnie dziewczynki	10

Źródło: Dane statystyczne z KPP w Kamieniu Pomorskim Wydział Prewencji Kryminalnej

Tabela 2. Liczba przeprowadzonych interwencji

Lp.	Liczba przeprowadzonych interwencji	Rok 2016
1	Interwencje domowe ogółem	616
2	w tym dotyczące przemocy w rodzinie, gdzie wypełniono Niebieskie Karty	95

Źródło: Dane statystyczne z KPP w Kamieniu Pomorskim Wydział Prewencji Kryminalnej

Tabela 3. Liczba skierowanych przez policjantów informacji o ujawnionych przypadkach przemocy do różnego rodzaju instytucji i organizacji

Lp.	Liczba skierowanych przez policjantów informacji o ujawnionych przypadkach przemocy do różnego rodzaju instytucji i organizacji	Rok 2016
1	Gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych	83
2	Ośrodki pomocy społecznej, placówki służby zdrowia, placówki szkolno – wychowawcze, organizacje pozarządowe, powiatowe centrum pomocy rodzinie, inne	29
X	RAZEM	112

Źródło: Dane statystyczne z KPP w Kamieniu Pomorskim Wydział Prewencji Kryminalnej

Rozdział 4. Wdrażanie Programu

4.1. Cele programu

Głównym celem programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz podniesienie jakości pracy służb zajmujących się zjawiskiem przemocy na terenie powiatu kamieńskiego.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie wiedzy na temat zjawiska przemocy.
2. Podejmowanie działań w zakresie pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności ich ochrony.
3. Redukcja zachowań agresywnych, rozwiązywanie konfliktów bez użycia przemocy.
4. Podnoszenie kompetencji i jakości pracy służb i przedstawicieli podmiotów zajmujących się działaniami z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie powiatu.
5. Zwiększenie skuteczności działań korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Cele będą realizowane w formach:

Interwencji:

- a) diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie
- b) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą
- c) monitorowanie sytuacji rodzin, w których istnieje zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin, w których dochodzi do przemocy
- d) prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy

Edukacji:

- a) dostarczanie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie, poprzez umieszczanie informacji na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim
- b) objęcie sprawców przemocy programem korekcyjno – edukacyjnym
- c) spotkania edukacyjne dla osadzonych w Zakładach Karnych bądź Aresztach

- d) podnoszenie kompetencji i systematyczne szkolenia przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji Niebieskiej Karty i prowadzenia interwencji kryzysowej
- e) rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (ulotek, plakatów) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności

Profilaktyki:

- a) przepływ informacji między instytucjami
- b) praca specjalistów w zakresie diagnozy i pomocy psychologicznej, prawnej i terapeutycznej
- c) spotkania Zespołów Interdyscyplinarnych działających na terenie powiatu kamieńskiego

4.2. Zadania

Art. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 roku poz. 1390) określa zadania przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego.

Do zadań własnych powiatu należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

4.3. Adresaci Programu

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie skierowany jest w szczególności do:

- osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- osób stosujących przemoc w rodzinie,
- osób i rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy,
- świadków przemocy w rodzinie.

4.4. Realizatorzy Programu

a) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim

Do podstawowych działań należy opracowanie i wdrażanie powiatowego programu przeciwdziałania przemocy i ochrony ofiar przemocy oraz realizowanie programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim zapewnia także bezpłatną pomoc prawną oraz psychologiczną. Psycholog udziela porad w Punkcie Szkoleniowo – Konsultacyjnym, dla osób potrzebujących wsparcia. Specyfika poradnictwa opiera się głównie na radzeniu sobie z kryzysem, między innymi po utracie bliskiej osoby, po rozpadzie małżeństwa, w zakresie przemocy w rodzinie oraz dla osób dotkniętych uzależnieniami, depresją. Zadaniem instytucji jest także dostarczanie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie, poprzez umieszczanie informacji na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim, a także rozpowszechnianie ulotek informacyjnych. Ważnym punktem jest także współpraca z innymi specjalistami w zakresie przemocy m.in. z Aresztem Śledczym, Zespołem Kuratorskim, Policją, Ośrodkami Pomocy Społecznej czy Sądem.

b) Ośrodki Pomocy Społecznej, działające na terenie powiatu kamieńskiego tj. (Dziwnów, Golczewo, Kamień Pomorski, Międzyzdroje, Świerzno, Wolin)

Zadania gmin w zakresie przeciwdziałania przemocy to przede wszystkim pomoc rodzinom w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, a także zapobieganie powstawaniu tych sytuacji. Pomoc społeczna bowiem udzielana jest m.in.: w przypadku przemocy. W ramach swoich kompetencji pracownik socjalny może przeprowadzić wywiad środowiskowy, umożliwiający diagnozę funkcjonowania rodziny, może także wypełnić Niebieską Kartę. W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka

w związku z przemocą w rodzinie, pracownik socjalny w asyście policji, a także pracownika medycznego ma prawo podjąć decyzję o odebraniu dziecka i umieszczeniu go u osoby najbliższej, w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

c) Policja – jej zadania w zakresie przemocy w rodzinie to:

- o udzielanie osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, niezbędnej pomocy, w tym udzielenia pierwszej pomocy;
- o organizowanie niezwłocznie dostępu do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
- o podejmowanie, w razie potrzeby, innych niezbędnych czynności zapewniających ochronę życia, zdrowia i mienia osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie, włącznie z zastosowaniem na podstawie odrębnych przepisów w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania;
- o przeprowadzanie na miejscu zdarzenia, w przypadkach niecierpiących zwłoki, czynności procesowych w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych do zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa;
- o podejmowanie działań mających na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, w szczególności składanie systematycznych wizyt sprawdzających stan bezpieczeństwa osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb określonych przez zespół interdyscyplinarny lub grupę roboczą.

d) szkoły - w ramach przeciwdziałania przemocy przedstawiciel oświaty:

- o diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w tym w szczególności wobec dzieci;
- o udziela kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

e) Sądy i kuratorzy sądowi

Sąd orzeka w sprawach cywilnych, karnych, rodzinnych i opiekuńczych oraz gospodarczych. W strukturach sądów funkcjonują kuratorzy sądowi, którzy wykonując orzeczenia karne są ważnym elementem systemu przeciwdziałania przemocy i ochrony osób. Sprawują dozory nad skazanymi. Często wchodzi w skład zespołu interdyscyplinarnego czy w skład grup roboczych.

4.5. Czas realizacji programu

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu kamieńskiego realizowany będzie w latach 2017 – 2021.

4.6. Źródła finansowania programu.

Program finansowany będzie ze środków Powiatu Kamieńskiego, Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz środków pozabudżetowych z programów krajowych i unijnych.